

(بېشى 7 ـ بەتتە)

قان ياسالەسىنى ئىشلىگۈچى ئورۇنلار ماتېرىيال قان شە-رىسىنى ئىشلەشتىن بۇرۇن ھەربىر قان شىرسىنى ئەيدىز كېسە-لى بويىچە ئۆلچەپ تەكشۈرۈشى كېرەك؛ ئەيدىز كېسىلى بويىدە چە ئۆلچەپ تەكشۈرۈلمىگەن ياكى ئەيدىز كېسىلى بويىچە ئۆلچەپ تەكشۈرۈشتە مۇسبەت چىققان قان شىرسىنى ماتېردە-يال قان شىرسى ئورنىدا ئىشلەپچىقىرىشقا بولمايدۇ .

داۋالاش ئاپپاراتلىرى، كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىن-لەش ئاپپاراتلىرى، ئانا- بالىلار ساقلىقنى ساقلاش ۋە پىلانلىق تۇغۇت تېخنىكا مۇلازىمىتى ئاپپاراتلىرى جىددىيە قان لازىم بولۇپ دەمال ئېلىنغان قانىنى ئەيدىز كېسىلى بويىچە ئۆلچەپ تەكشۈرۈشى ۋە ئۆلچەپ تەكشۈرۈش نەتىجىسىنى ئىبىنقىلىشى كېرەك ھەمدە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قان تەقدىم قىلىش قانۇنى»دىكى بەلگىلىمە بويىچە ئەنگە ئېلىشى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى كېرەك؛ ئەيدىز كېسىلى بويىچە ئۆلچەپ تەك-شۈرۈلمىگەن، ئىبىنقلانمىغان ياكى ئۆلچەپ تەكشۈرۈشتە مۇسبەت چىققان قانىنى ئېلىشقا ياكى ئىشلىتىشكە بولمايدۇ .

ئەيدىز كېسىلىنى ئۆلچەپ تەكشۈرۈش يادرو كىسلاتاسى تەكشۈرۈشىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ .

36 - ماددا
ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سەھىيە - ساغ-لاملىق، جامائەت خەۋپسىزلىكى، ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقى قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك تارماقلار، شۇنىڭدەك داۋالاش ئاڭپا-راتلىرى، ئانا - بالىلار ساقلىقنى ساقلاش ۋە پىلانلىق تۇغۇت تېخنىكا مۇلازىمىتى ئاپپاراتلىرى، مۇناسىۋەتلىك پەن تەتقىقات ئىاپپاراتلىرى ئەيدىز كېسىلىنىڭ كەسىپتە ئىشكارلىنىشىغا جىددىي تاقابىل تۇرۇش لايىھەسىنى تۈزۈشى ھەمدە ھۆكۈ-مەت ۋەزىپىسىنى ئىجرا قىلىش ياكى تېخنىكا مۇلازىمىتى قىلىش جەريانىدا ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملىنىپ قېلىش ئېھتىمالى بولغان كىشىلەرنى ئەيدىز كېسىلىنىڭ كەسىپتە ئاشكا-رىلىنىشىدىن مۇداپىئەلىنىش بويىچە تەربىيەلىشى، مۇداپىئە بۇيۇملىرى بىلەن تەمىنلىشى، ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملىنىپ قېلىش ئېھتىمالى بولغان ياكى يۇقۇملىنىپ قالغانلارنى كەسىپتە ئاشكارىلىنىشىنى بىر ياقلىق قىلىش ئاپپارات-لىرىغا بېرىپ مۇداپىئەلىنىش ياكى قۇتقۇزۇشنى قوبۇل قىلىشقا ۋاقتىدا ئورۇنلاشتۇرۇشى كېرەك .

ئەيدىز كېسىلىنىڭ كەسىپتە ئاشكارىلىنىشىنى بىر ياقلىق قىلىش ئاپپاراتى كەسىپتە ئاشكارىلىنىشى نەق مەيدانىنى بىر ياقلىق قىلىش، بىر ياقلىق قىلىشقا يېتەكچىلىك قىلىش، ئاشكا-رىلانغاندىن كېيىنكى يۇقۇملىنىش خەۋپىنى باھالاپ مەسلىھەت بېرىش، ئالدىنى ئېلىش خاراكتېرىدىكى داۋالاش، تەجرىبخانى-دا ئۆلچەپ تەكشۈرۈشكە مەسئۇل بولىدۇ . ئاشكارىلىنىش مەد-بەسى بىلەن ئۇچرىىشىشقا مۇناسىۋەتلىك ئۇچۇرلارنى يىغىدۇ، تىزىملايدۇ، ساقلايدۇ، سەھىيە - ساغلاملىق مەمۇرىي تارمىقىغا ۋاقتىدا دوكلات قىلىدۇ ھەمدە ئەھۋال ئىگىلەپ ئۆلچەپ تەك-شۈرۈپ تۇرىدۇ .

ئاپتونوم رايونىنىڭ سەھىيە - ساغلاملىق مەمۇرىي تارمىقى بېكىتكەن ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسىغا قارشى داۋالاش بويىچە بەلگىلەنگەن داۋالاش ئاپپاراتى مۇتە-خەسسىسىلەرنى تەشكىللەپ، ئاپتونوم رايوندىكى ئەيدىز كېسە-لى ۋىرۇسىنىڭ كەسىپتە ئاشكارىلىنىپ يۇقۇملىنىشىنى بىر ياقلىق قىلىش ۋە تەكشۈرۈش خىزمىتىگە تېخنىكا جەھەتتىن يې-تەكچىلىك قىلىشقا مەسئۇل بولىدۇ .

37 - ماددا
ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغاندا-لار ۋە ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرى تۆۋەندىكى مەجبۇرىيەتنى ئادا قىلىشى كېرەك:

(1) داۋالاش - ساقلىق ساقلاش ئاپپاراتنىڭ داۋالاشى، تېببىي يېتەكچىلىكى ۋە قەرەللىك ئەھۋال ئىگىلەپ تۇرۇشىنى قوبۇل قىلىش ۋە ئۇنىڭغا ماسلىشىش؛

(2) ئۆزىنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلەپ تۇرۇشقا مەسئۇل ئو-رۇنىنىڭ تارقىلىشچان كېسەل ئىلمى بويىچە تەكشۈرۈشى ۋە يې-تەكچىلىك قىلىشىنى قوبۇل قىلىش؛

(3) كېسەل كۆرسەتكەندە يۇقۇملانغانلىق ياكى كېسەل قوزغالغانلىق پاكىتىنى قوبۇل قىلغۇچى دوختۇرغا كەينەن ئۇق-تۇرۇپ قويۇش؛

(4) ئولتۇرۇشلۇق جايى ياكى دائىم تۇرۇشلۇق جايىد-ىدىن 30 كۈندىن يۇقىرى ئايرىلىدىغان ھەمدە داۋاللىنىش مۇلازىمىتىگە ئېھتىياجلىق بولسا، ئايرىلىشتىن بۇرۇن شۇ جايدىكى كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش ئاپپاراتىغا ياكى ئۆزىنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلەپ تۇرۇشقا مەسئۇل ئورۇنغا ئۆتقۇرۇپ قويۇش؛

(5) يۇقۇملانغانلىق ياكى كېسەل قوزغالغانلىق پاكىتىنى ئۆزى بىلەن جىنسىي مۇناسىۋىتى بارلارغا ۋاقتىدا ئۇقتۇرۇپ قويۇش؛

(6) زۆرۈر مۇداپىئە تەدىبرى قوللىنىپ، باشقىلارغا يۇقتۇ-رۇپ قويۇشتىن ساقلىنىش.

ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغانلار ۋە ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرىنىڭ ئەيدىز كېسىلى بولۇپ قالغانلىق باھانىدە-سى بىلەن ئۆتكەنملىك قىلىپ چاتاق چىقىرىشىغا، باشقىلارنى قورقۇتۇشىغا، ئەيدىز كېسىلىنى ھەرقانداق يول بىلەن قەستەن تارقىتىشىغا يول قويۇلمايدۇ .

5 - باب داۋالاپ قۇتقۇزۇش

38 - ماددا
ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈ-مەتلىرى ئەيدىز كېسىلىنى داۋالاپ قۇتقۇزۇش، ۋىرۇسقا قارشى ھەقسىز داۋالاش ۋە مەھەللە غەمخورلۇق مۇلازىمىتى سىستېمىسىنى ئورنىتىپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئۇنى ئاممىۋى ساغلاملىق سىستېمىسى قۇرۇلۇشىغا كىرگۈزۈشى ھەمدە داۋالاش خىزمىتىنىڭ نورمال ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلە-شى كېرەك .

39 - ماددا
ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سەھىيە - ساغ-لاملىق مەمۇرىي تارمىقى ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە

ئۇنى داۋالاش مۇلازىمىتى خىزمىتىنى داۋالاش ئاپپاراتلىرىنىڭ دەرىجىسىنى باھالاش سىستېمىسىغا كىرگۈزۈشى ھەمدە ئەيدىز كېسىلىنى داۋالاش مۇتەخەسسىسلىرى گىرۇپپىسى قۇرۇپ، ئەيدىز كېسىلىنى كىلىنىكلىق داۋالاشقا تېخنىكا جەھەتتە يېتەك-چىلىك قىلىشقا مەسئۇل بولۇشى كېرەك .

سەھىيە - ساغلاملىق مەمۇرىي تارمىقى تەكشۈرۈپ ئۆتە-كۆزۈۋالغان ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسىغا قارشى داۋالاش بويىچە بەلگىلەنگەن داۋالاش ئاپپاراتى مۇناسىۋەتلىك داۋالاش ئۆلچە-مىگە توشىدىغان ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغانلار ۋە ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرىنى ۋىرۇسقا قارشى داۋالاشقا مەسئۇل بولىدۇ .

ھەر دەرىجىلىك، ھەر خىل داۋالاش ئاپپاراتلىرىنىڭ كېسەل كۆرسەتكەن بىمارنىڭ ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغۇچى ياكى ئەيدىز كېسىلى بىمارى ئىكەنلىكى سەۋە-بىدىن باشقا كېسىلىنى داۋالاشنى باشقىلارغا ئىتتىرىشىگە ياكى رەت قىلىشىغا يول قويۇلمايدۇ .

40 - ماددا
ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغاندا-لار ۋە ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرى پىرىنسىپ جەھەتتە ئۆزى تۇ-رۇشلۇق جايدا ئەھۋال ئىگىلەپ تۇرۇش، داۋالاش ۋە قۇتقۇ-زۇشنى قوبۇل قىلىدۇ .

41 - ماددا
داۋالاش ئاپپاراتلىرى، ئانا - بالىلار ساقلىقىد-ىنى ساقلاش ۋە پىلانلىق تۇغۇت تېخنىكا مۇلازىمىتى ئاپپاراتلىدە-رى ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغان ھامىلىدارلار، تۇغۇتلۇق ئاياللار ۋە ئۇلارنىڭ بوۋاقلرىغا تۇغۇتتىن بۇرۇن يېتەكچىلىك قىلىش، دورا ئارقىلىق ئۇزۇۋېتىش، داۋالاش، تۇ-غۇتتىن كېيىن يوقلاش، بوۋاقنىڭ ئەھۋالىنى ئىگىلەپ تۇرۇش، كۆزىتىش، ئوزۇقلىنىشقا يېتەكچىلىك قىلىشى جەھەتلەردە مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمە بويىچە ھەقسىز مۇلا-زىمەت قىلىشى كېرەك .

42 - ماددا
جامائەت خەۋپسىزلىكى، ئەدلىيە مەمۇرىيە-تى، سەھىيە - ساغلاملىق تارمىقى قاتارلىق تارماقلار نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش سورۇنلىرىنىڭ ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش خىزمىتىنى مامىلاشتۇرۇش مېخانىزمى ۋە خىزمەت مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئورنىتىشى ۋە مۇكەممەل-لەشتۈرۈشى ھەمدە دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇناسىۋەت-لىك بەلگىلىمىلىرى بويىچە نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش سو-رۇنلىرىنىڭ ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش ئىشلىرىنى باشقۇرۇشى كېرەك .

نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش سورۇنلىرى ئەيدىز كېسىلە-نى دەسلەپكى تاسقاپ ئۆلچەپ تەكشۈرۈش مېخانىزمىنى ئورنىدە-تىپ، نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش مۇھلىتى ئۈچ كائىدىن يۇقىرى بولغان نازارەت قىلىپ باشقۇرۇلىدىغانلارنى ئەيدىز كېسىلى ۋد-رۇسى قارشىلىقى بويىچە ئۆلچەپ تەكشۈرۈشى؛ نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش سورۇنلىرى ئۆلچەپ تەكشۈرۈش شارائىتىنى ھازىر-لىمىغان بولسا تۇرۇشلۇق جايدىكى كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش ئاپپاراتى ئۆلچەپ تەكشۈرۈشى كېرەك .

نازارەت قىلىش - باشقۇرۇش سورۇنلىرىدىكى داۋالاش ئاپپاراتى تۇرۇشلۇق جايدىكى داۋالاش - ساقلىق ساقلاش ئاڭپ-پاراتى ۋە كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش ئاپپاراتىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، نازارەت قىلىپ باشقۇرۇلۇۋاتقانلار ئىچىدىكى ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغانلار ۋە ئەيدىز كې-سىلى بىمارلىرىنى ۋىرۇسقا قارشى داۋالاشى ھەمدە ئۇچۇر يوللاش، مۇسبەتلىك نەتىجىسىنى ئۇقتۇرۇش، پىسخىكىلىق مەسلىھەت بېرىش ۋە داۋالاپ ئوڭشاش قاتارلىق خىزمەتلەرگە مەسئۇل بولۇشى؛ نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشتىن بوشتىلغان ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغانلار ۋە ئەيدىز كې-سىلى بىمارلىرىنى ئولتۇرۇشلۇق جايدىكى كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش ئاپپاراتىغا ۋە نازارەت قىلىپ باشقۇرۇلىدىد-غانلارنىڭ نوپۇسقا ئېلىنغان جاي ياكى تۇرۇشلۇق جايدىكى كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىش - تىزگىنلەش ئاپپاراتىغا ۋاقتىدا ئۇق-تۇرۇشى كېرەك .

43 - ماددا
ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈ-مەتلىرى ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاشتا، تۆۋەندىكى غەمخورلۇق قىلىش، قۇتقۇزۇش تەدبىرلىرىنى قول-لىنىشى كېرەك:

(1) ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغانلار ۋە ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرىنى ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسىغا قارشى دورا بىلەن ھەقسىز تەمىنلەش؛

(2) بېزا ۋە شەھەر - بازارلاردىكى ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇ-سى بىلەن يۇقۇملانغانلار، ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرىدىن كىقىنە-سادىي قىيىنچىلىق بارلىرىنىڭ پۇرسەتلىك يۇقۇملىنىشقا قارشى داۋالاش دورا پۇلىنى مۇۋاپىق ئازايىتىش، كەچۈرۈم قىلىش؛

(3) ئەيدىز كېسىلى بويىچە مەسلىھەت سورايدىغان،

ئۆلچەپ تەكشۈرىتىدىغانلارغا ھەقسىز مەسلىھەت بېرىش ۋە ئۇلارنى دەسلەپكى تاسقاپ ئۆلچەپ تەكشۈرۈش؛

(4) ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغان ھامىلدە-دارلار، تۇغۇتلۇق ئاياللارنى ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئاندىن بوۋاق-قا يۇقۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىش بويىچە ھەقسىز داۋالاش ۋە ئۇلارغا مەسلىھەت بېرىش؛

(5) ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغان بالىلارغا ئاساسىي تۇرمۇش پۇلى تارقىتىش؛

(6) ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرىدىن قالغان يېتىم بالىلار ۋە

ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغان قۇرامغا يەتمىگەندە-لىرىنىڭ يەسىلى مائارىپى، مەجبۇرىيەت مائارىپى ۋە تولۇق ئوقۇ-تۇرا باسقۇچىدىكى مائارىپنى قوبۇل قىلىشىنى قوللاش .

44 - ماددا
ئاپتونوم رايونىنىڭ داۋالاش كاپالىتى تارمە-قى دۆلەتنىڭ مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىسىگە بىنائەن، بەلگىلىمە-گىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان ئەيدىز كېسىلىنى داۋالاش دورىسى،

داۋالاش تۈرىنى ئاساسىي داۋالىنىش سۇغۇرتىسىدىن چىقىم قىلىش دائىرىسىگە كىرگۈزۈشى كېرەك . ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇ-

سى بىلەن يۇقۇملانغانلار ۋە ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرى ئاسا-سىي داۋالىنىش سۇغۇرتىسىغا قانۇن بويىچە قاتنىشىدۇ ھەمدە مۇناسىۋەتلىك تەمىناتتىن بەھرىمەن بولىدۇ .

45 - ماددا
ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈ-مەتلىرىنىڭ خەلق ئىشلىرى تارمىقى ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغانلار ۋە ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرىنى قۇتقۇ-زۇش لايىھەسىنى باشلامچىلىق بىلەن تۈزۈشى، مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىلەن بىرلىكتە بەلگىلەنگەن داۋالاش ئاپپاراتىنى بې-كىتىشى، قۇتقۇزۇش تەرتىپىنى مۇھاكەمە قىلىپ تۈزۈشى، ئەيدىز كېسىلىدىن پۇرسەتلىك يۇقۇملانغانلارنىڭ داۋالىنىشى يۈكىنى ھەقىقىي يېنىكلىتىشى كېرەك .

ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ خەلق ئىشلىرى تارمىقى تۇرمۇشتا قىيىنچىلىقى بار ھەمدە ئىج-تىمائىي قۇتقۇزۇش شەرتىگە توشىدىغان ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇ-سى بىلەن يۇقۇملانغانلار ۋە ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرى، شۇ-نىڭدەك ئۇلارنىڭ ئائىلە تەۋەلىرىنى ئىجتىمائىي قۇتقۇزۇش دائىرىسىگە كىرگۈزۈشى، ئىك تۆۋەن تۇرمۇش كاپالىتىگە ئىگە قىلىش، ئىلاھىدە قىيىنچىلىقى بارلارنى بېقىش قاتارلىق ياردەملەرنى بېرىشى كېرەك .

ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ خەلق ئىشلىرى تارمىقى جامائەت خەۋپسىزلىكى، سەھىيە - ساغ-لاملىق مەمۇرىي تارمىقى قاتارلىق تارماقلار بىلەن بىرلىكتە، ئىلاھىدە قىيىنچىلىق بار كىشىلەر، يېتىم بالىلار شەرتىگە توش-ىدىغان ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغانلار ۋە ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرىنى ئۆزىنىڭ ۋە ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ئارزۇسىغا ھۆرمەت قىلىش ئاساسىدا، مۇۋاپىق ئۇسۇل قوللە-نىپ ئورۇنلاشتۇرۇشى كېرەك .

6 - باب قانۇن جاۋابكارلىقى

46 - ماددا
ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈ-مەتلىرى ۋە ئۇلارنىڭ سەھىيە - ساغلاملىق مەمۇرىي تارمىقى ۋە ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش خىزمىتى كومىتېتىغا ئەزا باشقا كورۇنلاردىن تەشكىللەش، رەھبەرلىك قىلىش، كاپالەتلىنەندۈرۈش قاتارلىق ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش خىزمەت مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىشتا مۇشۇ نىزامىدىكى بەلگىلىمىگە ئەمەل قىلمىغان ياكى ئەيدىز كې-سىلىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى داۋالاش - قۇتقۇزۇش تەدىبرى قوللانمىغانلىرىنى يۇقىرى دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ياكى شۇ دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمىتى ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەنقىد قىلىدۇ، تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ؛ ئەيدىز كېسىلىنىڭ يۇقۇ-شى، تارقىلىشىنى كەلتۈرۈپ چىقارغان ياكى باشقا ئېغىر ئاقۇۋەت پەيدا قىلغانلىرىنىڭ جاۋابكارلىقى بار مەسئۇل خادىمى ۋە باشقا بىۋاسىتە جاۋابكارلىرىغا رېۋىزىيە ئورگىنى مۇناسىپ ھالدا ھۆكۈ-مەت ئىشلىرى جازاسى بېرىدۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرى قانۇن بويىچە جىنايى جاۋابكارلىققا تارتىلىدۇ .

47 - ماددا
داۋالاش - ساقلىق ساقلاش ئاپپاراتلىرىدىن مۇشۇ نىزامىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى ئەھ-ۋاللارنىڭ بىرى بولغانلىرىنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ سەھىيە - ساغلاملىق تارمىقى ياكى جامائەت خەۋپسىزلىكى، ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقى قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك تارماقلىرى ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەنقىد قىلىدۇ، ئاگاھ-لاندۇرۇش جازاسى بېرىدۇ، تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ؛ ئەيدىز كې-سىلىنىڭ يۇقۇشى، تارقىلىشىنى كەلتۈرۈپ چىقارغان ياكى باشقا ئېغىر ئاقۇۋەت پەيدا قىلغانلىرىنىڭ جاۋابكارلىقى بار مەسئۇل خا-دىمى ۋە باشقا بىۋاسىتە جاۋابكارلىرىغا رېۋىزىيە ئورگىنى مۇنا-سىپ ھالدا ھۆكۈمەت ئىشلىرى جازاسى بېرىدۇ ھەمدە مۇناسى-ۋەتلىك ئاپپارات ياكى جاۋابكار خادىمىنىڭ كەسپكارلىق ئىجرا-زەتنامىسىنى قانۇن بويىچە بىكار قىلسا بولىدۇ؛ جىنايەت شەكىل-لەندۈرگەنلىرى قانۇن بويىچە جىنايى جاۋابكارلىققا تارتىلىدۇ؛

(1) ئەيدىز كېسىلىنى كۆزىتىش مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلمىدە-غانلار؛

(2) ئەيدىز كېسىلى يۇقۇمىنى مەلۇم قىلىش مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىشتا قانۇنغا ئەمەل قىلمىغان ياكى ئەيدىز كېسىلى يۇقۇ-مىنى يوشۇرغان، كىچىكتۈرۈپ مەلۇم قىلغان، يالغان مەلۇم قىلغانلار؛

(3) ھەقسىز مەسلىھەت بېرىش ۋە دەسلەپكى تاسقاپ ئۆلچەپ تەكشۈرۈشتە بەلگىلىمىگە ئەمەل قىلمىغانلار؛

(4) ئۆيلىنىشتىن بۇرۇنقى ئەيدىز كېسىلىنى ئۆلچەپ تەك-شۈرۈش ساختا دوكلاتىنى بەرگەنلەر؛

(5) دەمال ئېلىنغان قانىنى ئەيدىز كېسىلى بويىچە ئۆلچەپ تەكشۈرمىگەن، كىلىنىكىدا ئىشلىتىلىدىغان قانىنى ئەيدىز كېسىلى بويىچە ئۆلچەپ تەكشۈرۈش نەتىجىسىنى ئېنىقە-لىمىغان ياكى ئەيدىز كېسىلىنى ئۆلچەپ تەكشۈرۈشتە مۇسبەت چىققان قانىنى كىلىنىكىدا ئىشلەتكەنلەر؛

(6) ئۆلچەملىك مۇداپىئەلىنىش پىرىنسىپىغا رىئايە قىلماي ياكى مەشغۇلات قائىدىسى ۋە دېزىنفېكسىيە باشقۇرۇش تۈزۈ-مىنى ئىجرا قىلماي، ئەيدىز كېسىلىنىڭ دوختۇرخانىدا يۇقۇشى ياكى تېببىي مەنبەلىك يۇقۇشنى كەلتۈرۈپ چىقارغانلار؛

(7) شۇ كىشىنىڭ ياكى ئۇنىڭ ۋەسىيىسىنىڭ ماقۇللۇقىنى ئالماي تۇرۇپ، ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغاندا-

لار، ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرى ۋە ئۇلارنىڭ ئائىلە تەۋەلىردە-نىڭ مۇناسىۋەتلىك شەخسىي ئۇچۇر ماتېرىيالىنى مۇناسىۋەتسىز

كىشىلەرگە ئاشكارىلاپ قويغانلار؛

(8) دوختۇرغا كۆرۈنگىلى كەلگەن ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇ-سى بىلەن يۇقۇملانغانلار ۋە ئەيدىز كېسىلى بىمارلىرىنى قوبۇل قىلىشىنى باشقىلارغا كىتىرىپ قويغان، رەت قىلغانلار؛

(9) ئەيدىز كېسىلى ۋىرۇسى بىلەن يۇقۇملانغان ھامىلدە-دارلار، تۇغۇتلۇق ئاياللار ياكى ئۇلارنىڭ بوۋاقلرىغا ئەيدىز كېسىلىنىڭ ئاندىن بوۋاققا يۇقۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا تېخنىكا جەھەتتە يېتەكچىلىك قىلىشتا بەلگىلىمىگە ئەمەل قىلمىغانلار .

48 - ماددا
قان ئېلىش - بېرىش ئاپپاراتلىرىدىن مۇشۇ

نىزامىدىكى بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ، تۆۋەندىكى ئەھۋالنىڭ بىرى بولغانلىرىنى ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ھۆكۈ-مىتىنىڭ سەھىيە - ساغلاملىق مەمۇرىي تارمىقى ئومۇمىي ئۇقتۇ-رۇش چىقىرىپ تەنقىد قىلىدۇ، ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بېردە-دۇ، تۈزىتىشكە بۇيرۇيدۇ؛ ئەيدىز كېسىلىنىڭ يۇقۇشى، تارقىلدە-شنى كەلتۈرۈپ چىقارغان ياكى باشقا ئېغىر ئاقۇۋەت پەيدا قىلە-غانلىرىنىڭ جاۋابكارلىقى بار مەسئۇل خادىمى ۋە باشقا بىۋاسىتە جاۋابكارلىرىغا رېۋىزىيە ئورگىنى مۇناسىپ ھۆكۈمەت ئىشلىرى جازاسى بېرىدۇ ھەمدە قان ئېلىش - بېرىش ئاپپاراتلىرىنىڭ كەسىپكارلىق ئىجازەتنامىسىنى قانۇن بويىچە بىكار قىلسا بولىدە-دۇ؛ جىنايەت شەكىللەندۈرگەنلىرى قانۇن بويىچە جىنايى جا-ۋابكارلىققا تارتىلىدۇ؛

(1) ئېلىنغان ئادەم قېنى، قان شىرسىنى ئەيدىز كېسىلى بويىچە ئۆلچەپ تەكشۈرمىگەن ياكى ئەيدىز كېسىلىنى ئۆلچەپ تەكشۈرۈشتە مۇسبەت چىققان ئادەم قېنى، قان شىرسىنى بايقاپ تۇرۇپ ئېلىۋەرگەنلەر؛

(2) ئەيدىز كېسىلى بويىچە ئۆلچەپ تەكشۈرۈلمىگەن ئادەم قېنى، قان شىرسى ياكى ئەيدىز كېسىلى بويىچە ئۆلچەپ تەكشۈرۈشتە مۇسبەت چىققان ئادەم قېنى، قان شىردە-سىنى داۋالاش ئاپپاراتى ياكى قان ياسالەسى ئىشلىگۈچى ئو-رۇنلارغا بەرگەنلەر .